
YAMUK KENARLI CİSİMLERİN PERSPEKTİVİ

x

Perspektivi çizilecek cismin yatay kenarlarından bir veya bir kaçının yamuk olması halinde bu kenarların perspektivleri iki farklı yoldan çizilebilir.

Birinci Yol :

Birinci yolda, cisim bir veya iki noktalı perspektiv çizimine elverişli düzgün bir şekle tamamlanır. Örneğin Şekil 26 daki ABCDE şeklinin AE kenarı yamuktur. Bu kenarın perspektivinin KN 1 veya KN 2 kaçma noktalarından yararlanılarak çizilmesi mümkün değildir. Bu nedenle, cisme bir F köşesi eklenmiş ve ABCDEF şekli elde edilmiştir. Düzgün kenarlı hale getirilmiş olan ABCDEF cisminin perspektivi KN 1 ve KN 2 kaçma noktaları yardımı ile çizilmiş ve böylece E noktasının perspektivi elde edilmiştir. Bu çizim sonunda perspektivleri elde edilen A ve E noktaları birleştirilerek AE yamuk kenarının perspektivi bulunmuştur.

İkinci Yol :

İkinci yol, bir bakıma daha pratiktir. Yapılacak işlem ise AE yamuk kenarı için özel bir kaçma noktası bulmaktan ibrettir. Şekil 27 de verilen örnekte ABCDE şeklinin perspektivinin çizilebilmesi için KN 1 ve KN 2 kaçma noktalarına ek olarak KN 3 noktası bulunmuştur.

u-

x-

Nasıl ki KN 1 noktası AB ve AB ye paralel doğruların, KN 2 noktası da BC ve BC ye paralel doğruların kaçma noktaları ise, KN 3 noktası da AE ve AE ye paralel doğruların kaçma noktasıdır. KN 3 noktası, bakış noktasından AE yatay kenarına çizilen paralel doğrunun resim düzlemini deldiği (KN)'3 noktasının ufuk çizgisine taşınması ile bulunmuştur. AE yamuk kenarının perspektivi, A noktasının KN 3 kaçma noktasına birleştirilmesi ile, kolayca elde edilmiştir.

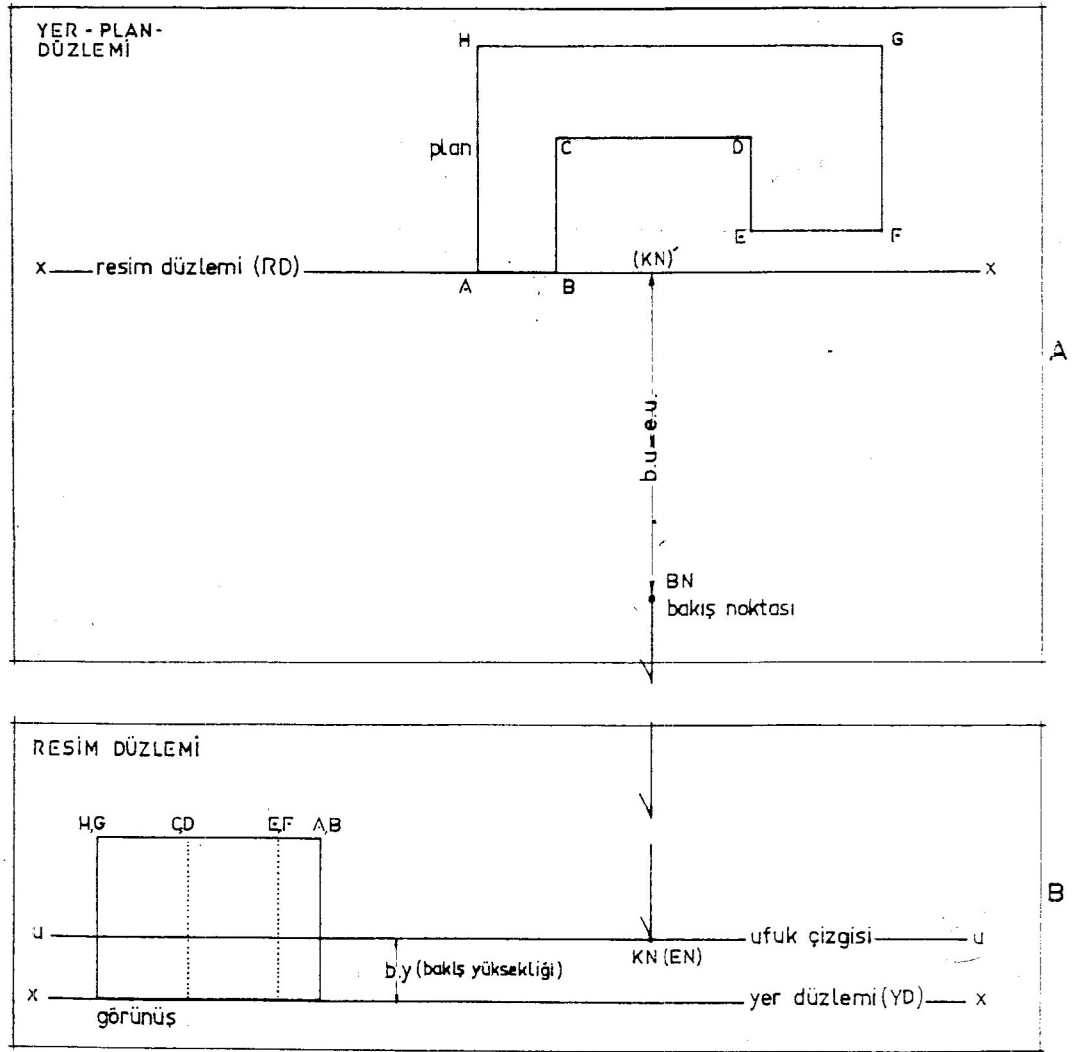
x-

u
KN

x-

Ş

in
r-
n
ri
:
k
e
e
e
e
e

ŞEKİL 15.

akta çı-
kaçma
ayarak

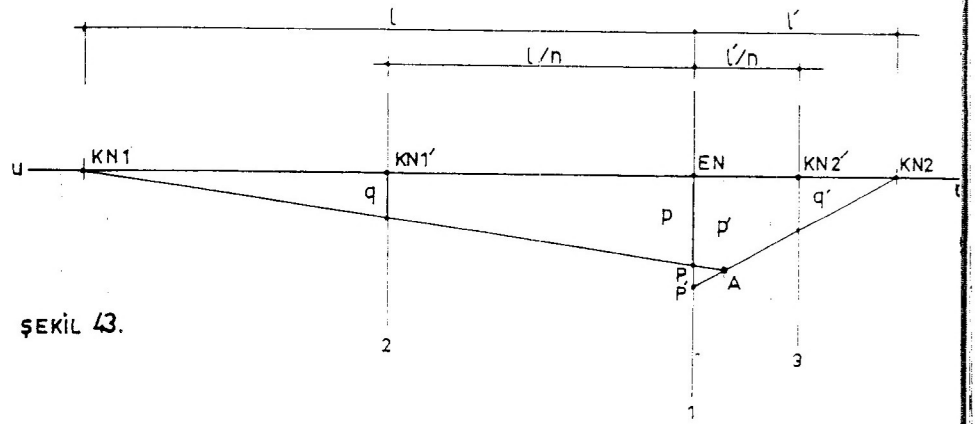
inde el
nin ve-
iktığını
zaklık-
e KN2'
er dik

tirdiği-
p' eşit
ru üye-
, KN1'

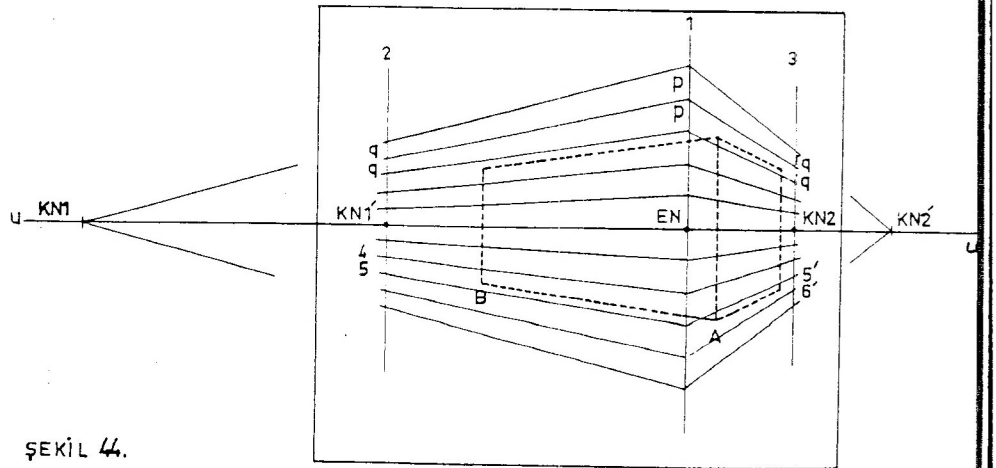
uzak-
(e.u),
2' yar-

ve yü-
KN 1'
n baş-
ilir. Bu
giden

doğru,
reken
r doğ-
izerin-

ŞEKİL 43.

ŞEKİL 44.

Üçüncü Safha :

Bu safhada, cismin ABCD tabanının perspektivi, başka bir deyişle cismin planının perspektivi elde edilecektir. Çizim aşağıdaki sıra içinde uygulanır.

- 1 — A noktası resim ve yer (plan) düzlemlerinin arakesiti üzerindedir ve perspektivi yine kendisidir. Cismin yatay durumdaki AD ve AB kenarları, perspektivde bu kenarlara ait olan KN 1 ve KN 2 kaçma noktalarında son bulacağından A - KN 1 ve A - KN 2 doğruları çizilir. (Şekil 59 A)
- 2 — (x - x) doğrusu üzerinde, A noktasından itibaren (k') ölçüsü kadar soldaki D₁ noktası ile (l') ölçüsü kadar sağdaki B₁ noktası işaretlenir. (Bu iki nokta gerçek B ve D noktalarının (x - x) doğrusu üzerindeki yatay izdüşümleridir).
- 3 — D₁ ve B₁ noktalarını, (EN) esas noktaya birleştiren doğruların sırası ile A - KN 1 ve A - KN 2 doğrularını kestiği D' ve B' noktaları, gerçek D ve B noktalarının perspektividir.
- 4 — D ve B noktalarının perspektivleri bulununca, C noktasının perspektivi, KN 1 kaçma noktasında son bulacak olan B'C' doğrusu ile, KN 2 kaçma noktasında son bulacak olan D'C' doğrusunun kesişme noktası olarak ortaya çıkar.

Böylece cismin ABCD planının perspektivi olan AB'C'D' şekli elde edilmiş olur.

Dördüncü Safha :

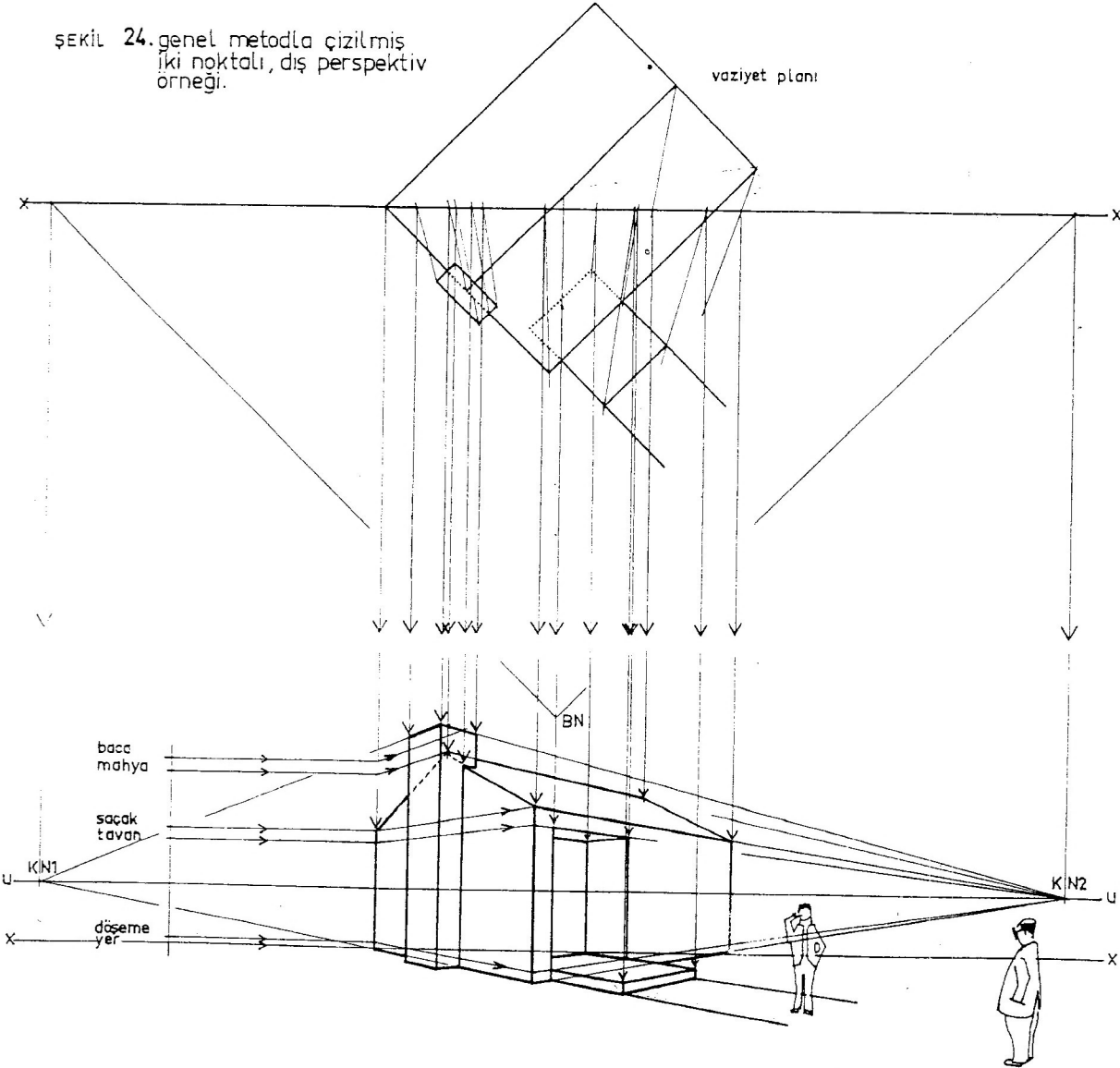
Bu safhada, cismin planının perspektivine yükseklikler işlenerek cismin perspektivi elde edilir. Cismin düşey kenarları resim düzlemine paralel olduğundan perspektivde de düşey olarak izdüsecektir. Bu nedenle önce, A, B', C', ve D' perspektiv noktalarından geçen düşey kenarlar çizilir. (Şekil 59 B)

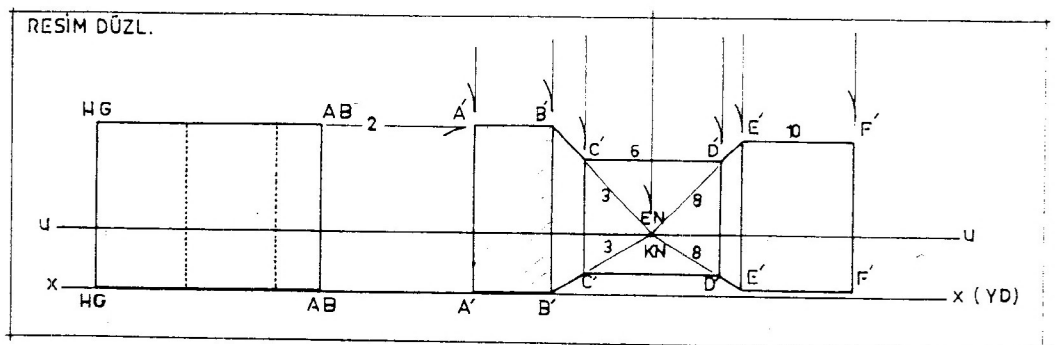
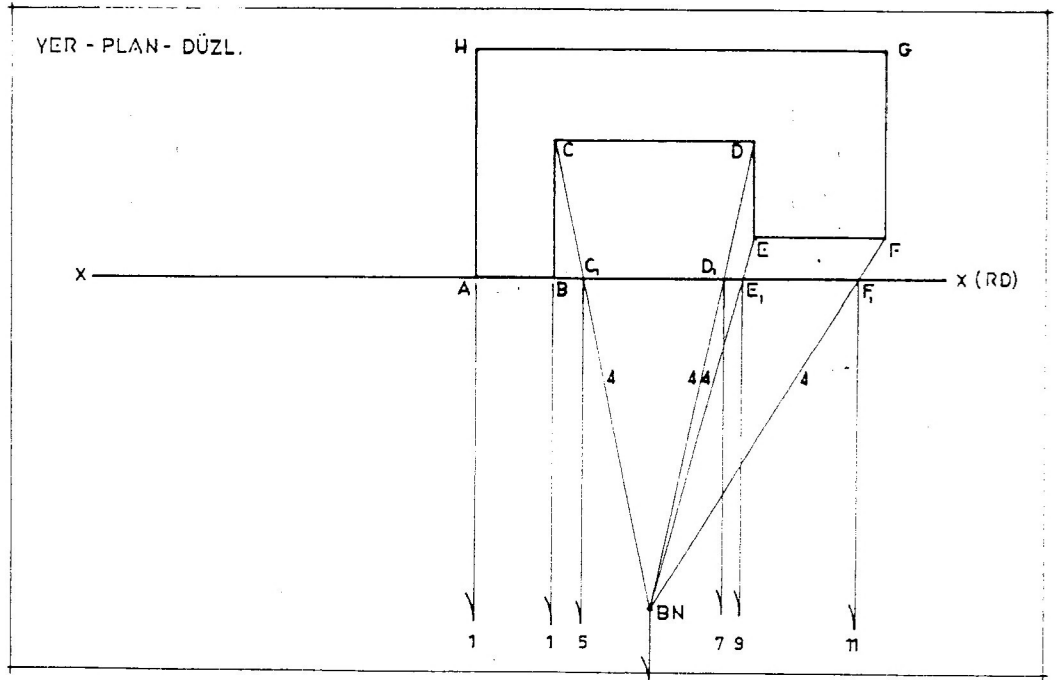
A noktası resim düzlemi ile çakışık olduğundan A noktasından geçen düşey kenar, perspektivde de, çizim ölçeğindeki gerçek yüksekliğine eşit olacaktır. Bu nedenle AA düşey kenar (gerçek yüksekliğe eşit olacak şekilde) ölçülerek saptanır.

Cismin üst yüzündeki yatay kenarları kendilerine ait olan kaçma noktaları yardımı ile çizilerek perspektiv tamamlanır.

ŞEKİL 24. genel metodla çizilmiş
iki noktalı, dış perspektiv
örneği.

vaziyet planı

ŞEKİL 16.

ndür. Büyüt
esi için uy-
açıklanmış-

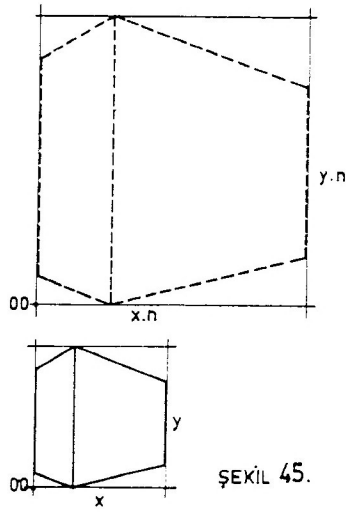
dikdörtgen
dinatları öl-
n herhangi

) sayısı ile
talar pers-
de edilir.

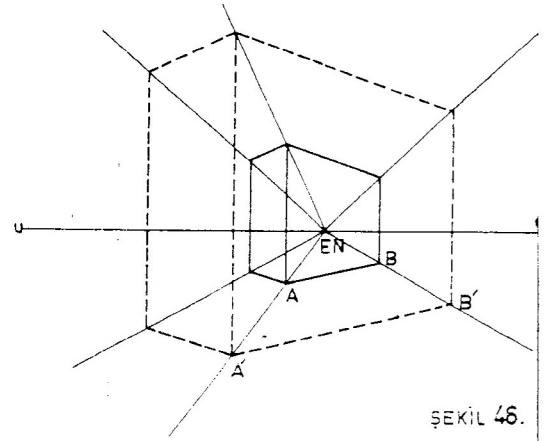
ekil 46 da
as noktaya
birleştiren
tavin aslına

görüldüğü
(n) sayısı
Aksine,
zel bir A'
eni (A'D'//
öşegenler

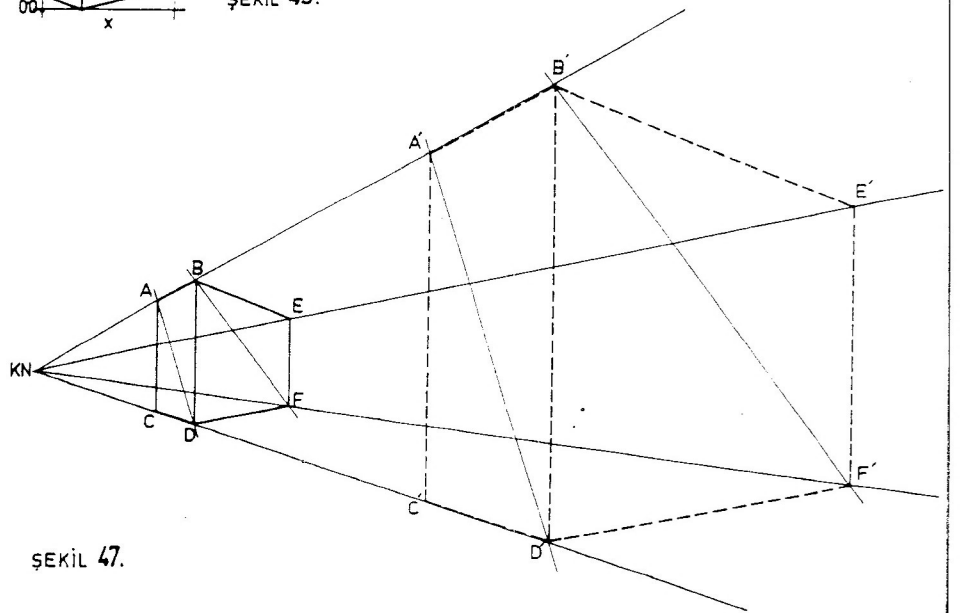
bir kena-
kuraldan

ŞEKİL 45.

ŞEKİL 46.

ŞEKİL 47.